

15. melléklet a 32/2009. (VI. 30.) KHEM rendelethez**Képzési szervezetekre vonatkozó követelmények****1. Alapképzési Szervezet (RF)**

Az RF-re vonatkozó követelményeket e melléklet 1. 2. és 9. függelékek tartalmazzák.

2. Repülési Képzési Szervezet (FTO)

Az FTO-re vonatkozó követelményeket e melléklet 3. 4. 6. 7. 8. 9. függelékek tartalmazzák.

3. Típusjogosítás Képzési Szervezet (TRTO)

A TRTO-re vonatkozó követelményeket e melléklet 5. 7. 8. 9. függelékek tartalmazzák.

Megjegyzés: A 2. függelék a 2006. augusztus 1-én kiadott JAR-FCL 1 6. változatában lévő Appendix 3 to JAR-FCL 1.125 ponttal, a 3. függelék az Appendix 1a to JAR-FCL 1.055 ponttal, a 4. függelék az Appendix 1b to JAR-FCL 1.055 ponttal, az 5. függelék az Appendix 2 to JAR-FCL 1.055 ponttal, a 6. függelék az Appendix 3 to JAR-FCL 1.055 és AMC FCL 1.055 (a) ponttal, a 7. függelék az AMC FCL 1.055 és IEM No. 1 to JAR-FCL 1.055 ponttal, a 8. függelék az IEM No. 2 to JAR-FCL 1.055 ponttal és a 9. függelék az IEM No. 3 to JAR-FCL 1.055 ponttal összeegyeztethető szabályozást tartalmaz.

1. függelék**Alapképzési Szervezet****KÉPZÉSI ENGEDÉLY MEGSZERZÉSE**

1. A képzési engedély kérelem mintáját a légiközlekedési hatóság határozza meg.

1.1. A képzési engedélyt kérelmező RF benyújtja a légiközlekedési hatóságnak a 20., 21. és 22. bekezdésekben és a 9. függelékben meghatározott üzemeltetési és képzési kézikönyveket.

1.2. Az RF-nek az e rendeletben meghatározott követelményeknek megfelelő, a légiközlekedési hatóság által jóváhagyott eljárásokat kell kidolgoznia.

1.3. Az engedélyezési eljárás során a légiközlekedési hatóság ellenőrzi, hogy az RF megfelel-e az ebben a függelékben megállapított követelményeknek.

2. A légiközlekedési hatóság ellenőrzi a tanfolyamok végrehajtását, illetve ellenőrző repülést végezhet növendékekkel. Ezen ellenőrzések alkalmával, az RF köteles a légiközlekedési hatóság rendelkezésére bocsátani a képzéssel kapcsolatos nyilvántartásokat, az engedélyeztetési dokumentumokat, műszaki naplót, előadások anyagait, tanjegyzeteket, illetve az eligazítások anyagait és bármi más a képzésre vonatkozó anyagot.

2.1. A légiközlekedési hatóság köteles az ellenőrzési jegyzőkönyv másolatát az RF rendelkezésére bocsátani.

3. A légiközlekedési hatóság visszavonhatja a képzési engedélyt, ha az engedélyezési követelményeknek és előírásoknak megfelelő, minimális, engedélyezett szint nem biztosított.

4. Az üzemeltetési, vagy a képzési kézikönyv módosításához a légiközlekedési hatóság engedélye szükséges.

4.1. A mindennapi üzemeltetéshez szükséges kismértékű módosításáról nem kell a légiközlekedési hatóságot tájékoztatni.

4.2. Amennyiben a tervezett módosítás mértékével kapcsolatban kétség merül fel, a légiközlekedési hatóság állásfoglalása az irányadó.

VEZETŐSÉG ÉS SZEMÉLYZET

5. A vezetőség felépítésének biztosítania kell a személyzet szakmai felügyeletét nagy tapasztalattal és szakismerettel rendelkező személyek által a képzés magas színvonalának fenntartása érdekében.

5.1. Az RF üzemeltetési kézikönyvének tartalmaznia kell a vezetőség felépítését a személyes felelőségek meghatározásával.

6. Az RF igazolja a légiközlekedési hatóság felé azt, hogy megfelelő számú, képesített és szakmailag megfelelő alkalmazottal rendelkezik, akik a végrehajtandó képzést megtervezik, teljesítik és ellenőrzik.

7. A képzési szervezetnek ki kell neveznie egy képzésvezetőt (HT) aki felelős annak biztosításáért, hogy a szervezet a képzési szervezetre vonatkozó követelményeknek megfelel.

KÉPZÉS VEZETŐ (HT)

8. A HT rendelkezzen a pilóta szakszolgálati engedélyekhez kapcsolódó képzésben oktatóként szerzett széles körű tapasztalattal, és megfelelő vezetői képességekkel.

OKTATÓK

9. Az RF-nek biztosítania kell, hogy a képzést végző személyek (a továbbiakban: oktató) megfelelő képzettséggel rendelkezzenek a kijelölt feladatukhoz és felelőségükhöz, beleértve az emberi teljesítőképességre vonatkozó tudás és jártasság oktatását is.

10. Az oktatóknak rendelkezniük kell a következőkkel:

- a) az általuk vezetett repülési tanfolyamhoz kapcsolódó pilóta szakszolgálati engedéllyel és jogosítással (jogosításokkal)
- b) az általuk vezetett repülési tanfolyamhoz kapcsolódó oktatói jogosítással, és
- c) a szakszolgálati engedélyhez, jogosításhoz szükséges elméleti ismeretek oktatásához szükséges légiközlekedési tapasztalattal.

11. A gyakorlati oktatók és a növendékek számának aránya, nem haladhatja meg az 1:6 arányt.

NYILVÁNTARTÁSOK

12. Az RF a következő nyilvántartásokat vezeti és őrzi legalább 5 évig, megfelelő adminisztratív személyzet alkalmazásával:

- a) minden egyes növendék vonatkozásában a nyújtott földi, repülési és földi repülés-gyakorló berendezésen történő képzés adatait;
- b) az oktatók által összeállított részletes és rendszeres előrehaladási beszámolókat, a felmérőkkel, az időszakos minősítő repülések és földi vizsgák dokumentációjával együtt; és
- c) személyi nyilvántartást, úgymint orvosi minősítések, jogosítások érvényességi ideje stb.

13. A növendékek képzési nyilvántartásának (Training Records) formátumát a képzési kézikönyvnek kell előírnia.

14. Az RF a légiközlekedési hatóság kérésére, rendelkezésére bocsátja a képzési nyilvántartást, illetve beszámolókat.

KÉPZÉS SORÁN HASZNÁLT LÉGIJÁRMŰVEK

15. Szükség van a tanfolyamok céljainak megfelelő légijárműre.

15.1. Minden légijárműnek duplikált elsődleges kormányzervekkel kell rendelkeznie, amelyet az oktató és a növendék egyidejűleg használhat. Átadható kormány szerv nem elfogadott.

15.2. A tanfolyamok függvényében a flotta tartalmazzon olyan légijárműve(ke)t amelyek alkalmasak az átesések, dugóhúzó és más repülési vészhelyzetek elkerülésének bemutatására.

16. A képzésben csak a légiközlekedési hatóság által a képzés céljaira jóváhagyott légijárműveket lehet használni.

REPÜLŐTEREK

17. A bázis repülőtérnek, illetve bármilyen alternatív bázis repülőtérnek, ahol képzés folyik, a következő létesítményekkel, kell rendelkeznie:

a) legalább egy futópályával vagy felszállási területtel, amely a képzési repülőgépek számára a normál fel- és leszállás lehetőségét biztosítja a maximálisan engedélyezett fel- vagy leszállási tömeggel (az alábbi 4 feltétel közül, azon feltétellel, amelyik a meghatározó):

1. (négy csomónál nem erősebb) gyenge szélben azon a hőmérsékleten, amely megegyezik az év legmelegebb hónapjának legmagasabb átlaghőmérsékletével;
2. úgy, hogy a felszállás vonalában minden akadályt legalább 50 lábbal magasabban repül át a repülő;
3. úgy, hogy a hajtómű üzemeltetését, a futómű és a fékszárny működtetését (ha alkalmazható) a gyártó által ajánlottan hajtják végre; vagy
4. úgy, hogy az emelkedés után különleges pilótai képességek és módszerek nélkül is végre lehet hajtani a látgy átmenetet a legjobb emelkedési sebességhez tartozó sebesség elérésére.

b) szélzsákkal, amely a földön minden pályavégről jól látható;

c) megfelelő pályafényekkel, ha éjszakai képzést is végrehajtanak a repülőtéren; és

d) megfelelő légiforgalmi szolgálati egységgel kivéve ott, ahol a képzési követelmények biztonságosan teljesíthetők másfajta légi/földi kommunikációval.

REPÜLŐÜZEMI ELHELYEZÉS

18. A következő elhelyezést kell biztosítani:

a) A repülés végrehajtásának felügyeletét ellátó személyzet és felszerelés elhelyezésére szolgáló helyiség (repülésüzemi szoba).

b) Repüléstervezési helyiség a következő felszereléssel:

1. megfelelő térképek és táblázatok;
2. naprakész AIS adatok;
3. legfrissebb meteorológiai adatok;
4. kommunikációs eszköz a légiforgalmi szolgálattal és a repülésüzemi szobával;
5. szabvány útvonalakat tartalmazó térképek;
6. az aktuális tiltott, veszélyes és korlátozott légterekre vonatkozó adatok
7. további, repülésbiztonsággal kapcsolatos anyagok.

c) Eligazító terem, vagy öltöző elegendő számban és méretben.

ELMÉLETI KÉPZÉS LÉTESÍTMÉNYEI

19. Az elméleti képzéshez a következő létesítményeket és eszközöket kell biztosítani:

- a) Megfelelő osztályterem, a mindenkorai növendéklétszámmal igazodva.
- b) Megfelelő bemutató felszerelés az elméleti képzéshez.

KÉPZÉSI KÉZIKÖNYV ÉS ÜZEMELTETÉSI KÉZIKÖNYV (Lásd 9. függelék)

20. Az RF-nek el kell készítenie, és vezetnie kell a képzési kézikönyvet és az üzemeltetési kézikönyvet, amelyek a személyzet feladatainak ellátását segítő, a képzésre vonatkozó tájékoztatásokat, eljárásokat tartalmazzák, illetve bemutatják, és iránymutatásokat adnak a diákok számára a tanfolyam követelményeiről. Az RF hozzáférhetővé teszi a személyzet illetve, ahol szükséges, a növendékek számára azokat az információkat, amelyeket a képzési kézikönyv, az üzemeltetési kézikönyv, illetve az RF képzési engedélye tartalmaz.

21. A képzési kézikönyvnek tartalmaznia kell a képzési szakaszokra vonatkozó elvárásokat, célkitűzéseket és képzési célokat, amelyeket a diákoknak teljesíteniük kell. Az alábbi részekből kell állnia:

1. rész – Képzési terv
2. rész – Eligazítás, repülési feladatok
3. rész – Földi repülés-gyakorló berendezésen történő képzés
4. rész – Elméleti ismereti képzés

22. Az üzemeltetési kézikönyv ellátja a személyzet bizonyos csoportjait, pl. oktatók, földi repülés-gyakorló berendezésen oktatók, üzemeltető és karbantartó személyzet, stb. a szükséges tájékoztatással, illetve tartalmazza a következőket:

- a) Általános információk
- b) Műszaki információk
- c) Útvonal információk
- d) Személyzet képzésére vonatkozó információk

2. Függelék

Alapképzési Szervezetek képzési engedély kérelem nyomtatványának tartalma

a	Szervezet neve és címe (pl. repülőklub):
b	A szervezet képviselőjére jogosult és a képzésvezető személy neve:
c	Képzés szándékolt megkezdésének dátuma;
d	Repülésoktatók neve, címe, telefonszáma és minősítése;
e	(i) A képzésnek helyet adó repülőtér neve és címe; (ii) Repülőtér üzemben tartójának neve;
f	A szervezet által képzésre használandó légi járművek listája, beleértve bármely földi repülés-gyakorló berendezést (amennyiben alkalmazzák) a következő adatokkal: Repülőgép esetén annak osztálya, légi jármű típusa, lajstromjele(i), bejegyzett tulajdonosa(i), üzemben tartója, légi alkalmassági kategóriák, földi repülés-gyakorló berendezés esetén annak típusát:
g	A szervezetben folytatandó képzés típusa:

h	Légijármű meglévő biztosításainak adatai:
i	A szervezet teljes/részdőben fog működni;
j	Bármely, a kérelmező által fontosnak ítélt további információ:
k	Kijelentem, hogy a fenti (a)-(j) pontokban megadott információk a valóságnak megfelelnek, továbbá vállalom, hogy a képzést a vonatkozó jogszabályokban meghatározott követelményeknek megfelelően végezzük.
Kelt:	
Aláírás:	

3. Függelék

Pilóta szakszolgálati engedélyek és jogosítások megszerzésére felkészítő FTO-k

BEVEZETÉS

1. Az FTO olyan szervezet, amely az e jogszabályban meghatározottaknak megfelelő személyzettel, felszereléssel és környezettel rendelkezik ahhoz, hogy légi járművön és/vagy földi repülésgyakorló berendezésen repülési képzést és/vagy adott képzési programok keretében elméleti képzést nyújtson.

2. Az e rendeletben szereplő követelményeknek megfelelő, jóváhagyott képzést nyújtani kívánó FTO köteles a légiközlekedési hatóság képzési engedélyét megszerezni.

2.1. A légiközlekedési hatóság csak az e jogszabályban foglalt feltételek teljesítése esetén ad engedélyt.

2.2. E függelékben az FTO képzési engedély kiadásának, meghosszabbításának, illetve változtatásának követelményei találhatók. Az FTO-nak csak azon követelményeknek kell megfelelnie, amelyek az általa tartott képzéstípusokhoz kapcsolódnak.

KÉPZÉSI ENGEDÉLY MEGSZERZÉSE

3. A képzési engedély kérelem mintáját a légiközlekedési hatóság határozza meg.

3.1. A képzési engedélyt kérelmező FTO benyújtja a légiközlekedési hatóságnak a 31., 32., és 33. bekezdésekben és a 9. függelékben meghatározott üzemeltetési és képzési kézikönyveket.

3.2. Az FTO-nak az e rendeletben meghatározott követelményeknek megfelelő, a légiközlekedési hatóság által jóváhagyott eljárásokat kell kidolgoznia.

3.3. Az eljárásoknak tartalmazniuk kell, olyan FTO-n belüli minőségbiztosítási rendszert (lásd 7. függelék) amely önvizsgáló tevékenységgel bármely hiányosságot képes azonnal felfedezni.

3.4. Az engedélyezési eljárás során a légiközlekedési hatóság ellenőrzi, hogy az FTO megfelel-e az ebben a függelékben megállapított követelményeknek.

3.5. A légiközlekedési hatóság nem köteles a Magyar Köztársaság területén kívül található FTO kérését jóváhagyni, ha a légiközlekedési hatóság nem rendelkezik megfelelő személyzettel, illetve a kérelem elbírálásának vagy az ellenőrzés lefolytatásának költségei túlzott terhet rónak a légiközlekedési hatóságra.

4. Minden képzési tanfolyamot jóvá kell hagyni.

5. A légiközlekedési hatóság ellenőrzi a tanfolyamok végrehajtását, illetve ellenőrző repülést végezhet növendékekkel. Ezen ellenőrzések alkalmával, az FTO köteles a légiközlekedési hatóság rendelkezésére bocsátani a képzéssel kapcsolatos nyilvántartásokat, az engedélyeztetési dokumentumokat, műszaki naplót, előadások anyagait, tanjegyzeteket, illetve az eligazítások anyagait és bármi más a képzésre vonatkozó anyagot.

5.1. A légiközlekedési hatóság köteles az ellenőrzési jegyzőkönyv másolatát az FTO rendelkezésére bocsátani.

6. A légiközlekedési hatóság visszavonhatja a képzési engedélyt, ha a képzési engedélyezési követelményeknek és előírásoknak megfelelő, minimális, engedélyezett szint nem biztosított.

7. A jóváhagyott tanfolyam, az üzemeltetési, vagy a képzési kézikönyv módosításához a légiközlekedési hatóság engedélye szükséges.

7.1. A mindennapi üzemeltetéshez szükséges kismértékű módosításáról nem kell a légiközlekedési hatóságot tájékoztatni.

7.2. Amennyiben a tervezett módosítás mértékével kapcsolatban kétség merül fel, a légiközlekedési hatóság állásfoglalása az irányadó.

8. Az FTO a légiközlekedési hatóság engedélyével képzési megállapodást köthet más képzési szervezetekkel, illetve használhat különböző bázis repülőtereket.

ANYAGI FORRÁSOK

9. a) Az FTO biztosítja a légiközlekedési hatóságot arról, hogy a képzés megfelelő szintű végrehajtásához szükséges anyagi feltételekkel rendelkezik (lásd 8. függelék).
- b) Az FTO kijelöl egy, a légiközlekedési hatóság által elfogadott felelős vezetőt, aki felel azért, hogy, a képzés megfelelő szintű végrehajtásához az FTO elégséges anyagi feltételekkel rendelkezik.

VEZETŐSÉG ÉS SZEMÉLYZET

10. A vezetőség felépítésének biztosítania kell a személyzet szakmai felügyeletét nagy tapasztalattal és szakismerettel rendelkező személyek által a képzés magas színvonalának fenntartása érdekében.

10.1. Az FTO üzemeltetési kézikönyvének tartalmaznia kell a vezetőség felépítését a személyes felelősségek meghatározásával.

11. Az FTO igazolja a légiközlekedési hatóság felé azt, hogy megfelelő számú, képesített és szakmailag megfelelő alkalmazottal rendelkezik.

11.1. Integrált tanfolyamok esetében a személyzet 3 tagját teljes munkaidőben, a következő feladatkörben kell foglalkoztatni:

- Képzésvezető (Head of Training)
- Repülési főoktató (Chief Flying Instructor)
- Földi (elméleti) főoktató (Chief Ground Instructor)

11.2. A modulokra osztott tanfolyamok esetében ezeket a feladatköröket össze lehet vonni, és egy, illetve két személyre lehet bízni ellátásukat, teljes vagy részmunkaidőben, a meghirdetett képzések céljainak függvényében. A személyzetnek legalább egy tagját kötelező teljes munkaidőben alkalmazni.

11.3. Ha az FTO csupán elméleti képzést nyújt, a HT és a CGI posztja egyesíthető. A kijelölt személynek megbízható szervezési képességekkel kell rendelkeznie, és a 19. bekezdésben meghatározott követelményeknek kell megfelelnie.

12. A meghirdetett képzés céljától függően a részmunkaidős oktatók számát a légiközlekedési hatóság hagyja jóvá.

13. A gyakorlati oktatók és a növendékek számának aránya, nem haladhatja meg az 1:6 arányt. Az oktatók számába a HT e szempontból nem számítható bele.

13.1. A nagyfokú felügyeletet, illetve gyakorlati tevékenységet igénylő tantárgyak esetében az egy időben oktatottak létszáma nem haladhatja meg a 12 növendéket.

KÉPZÉSVEZETŐ (HT)

14. A repülési képzés, a földi repülésgyakorló berendezéseken történő képzés, illetve elméleti képzés megfelelő összehangolásának biztosításáért, valamint az egyes növendékek előrehaladásának ellenőrzéséért a HT felelős.

14.1. A HT rendelkezzen a hivatásos pilóta szakszolgálati engedélyekhez kapcsolódó képzésben oktatóként szerzett széles körű tapasztalattal, és megfelelő vezetői képességekkel.

14.2. A HT-ként való első kinevezés előtti három évben a HT-nak rendelkeznie kell az általa vezetendő repülőgépes képzéshez kapcsolódó, az ICAO 1. Annexé szerint kiadott hivatásos pilóta szakszolgálati engedéllyel és jogosítással (jogosításokkal).

REPÜLÉSI FŐOKTATÓ (CFI)

15. A CFI felel a repülési oktatók, illetve földi repülés-gyakorló berendezésen oktatók felügyeletéért és a teljes repülési képzés illetve a földi repülés-gyakorló berendezésen történő képzés egységesítéséért.

A CFI:

- a) rendelkezzen a meghirdetett repülésképzési tanfolyamokhoz kapcsolódó legmagasabb hivatásos pilóta szakszolgálati engedéllyel;

b) rendelkezzen a meghirdetett repülésképzési tanfolyamokhoz kapcsolódó jogosítással (jogosításokkal);

c) rendelkezzen a tanfolyam során használt légi járművek közül legalább egy típus esetében az arra vonatkozó repülési oktatói (FI) jogosítással; és

d) rendelkezzen 1000 óra parancsnokként repült idővel, amelyből legalább 500 óra repülési oktatói idő, és amely kapcsolódik a meghirdetett tanfolyamokhoz, és amelyből legfeljebb 200 óra lehet a földi műszeres idő.

OKTATÓK, KIVÉVE A FÖLDI REPÜLÉS-GYAKORLÓ BERENDEZÉSEN OKTATÓKAT

16. Az oktatóknak rendelkezniük kell a következőkkel:

a) az általuk vezetett repülési tanfolyamhoz kapcsolódó hivatásos pilóta szakszolgálati engedéllyel és jogosítással (jogosításokkal)

b) az általuk vezetett repülési tanfolyamhoz kapcsolódó oktatói jogosítással, például műszerjogosítás oktató, repülési oktató, típus/osztályjogosítás oktató, értelemszerűen; vagy

c) FTO keretein belül meghatározott képzés vezetésére jogosító légiközlekedési hatósági felhatalmazással (lásd 3. melléklet 1.300.);

17. A repülés oktatás során a repülési és pihenési idő meghatározásánál a vonatkozó jogszabály rendelkezéseit kell alkalmazni.

FÖLDI REPÜLÉS-GYAKORLÓ BERENDEZÉSEN OKTATÓK

18. Az FTD-n illetve FNPT I-en gyakorlati képzési feladatok ellátásához az oktató rendelkezzen az első kinevezés előtti három éves időszakban hivatásos pilóta szakszolgálati engedéllyel, kivéve azokat az oktatókat, akik a 16. melléklet 1. függelékének a 3 illetve 4 alpontjának és az általuk vezetendő képzési tanfolyamnak megfelelő felhatalmazással és megfelelő képzési tapasztalattal rendelkeznek.

18.1. Repülési szimulátoron (FFS), illetve FNPT II-en ellátandó gyakorlati képzési feladatokhoz az oktatók rendelkezzenek FI(A), IRI(A), TRI(A) vagy CRI(A) jogosítással vagy SFI(A), vagy STI(A), vagy MCCI(A) felhatalmazással az oktató által vezetett tanfolyamhoz kapcsolódóan.

FÖLDI (ELMÉLETI) FŐOKTATÓ (CGI)

19. A CGI felel a földi oktatók felügyeletéért, és az elméleti képzés egységesítéséért. A CGI-nek rendelkeznie kell a légiközlekedésben szerzett gyakorlati tapasztalattal, továbbá részt kell vennie képzési technikák elsajátítását célzó képzésben, vagy rendelkeznie kell elméleti képzés területén szerzett, széleskörű oktatói tapasztalattal.

ELMÉLETI ISMERETEK OKTATÓI

20. Az elméleti ismeretek oktatóinak rendelkezniük kell a szakszolgálati engedélyhez, jogosításhoz szükséges vizsga tárgyainak megfelelő légiközlekedési tapasztalattal, illetve megbízásuk előtt az általuk oktatandó területen vizsgaelőadás keretében kell bizonyítaniuk hozzáértésüket.

NYILVÁNTARTÁSOK

21. Az FTO a következő nyilvántartásokat vezeti és őrzi legalább 5 évig, megfelelő adminisztratív személyzet alkalmazásával:

a) minden egyes növendék vonatkozásában a nyújtott földi, repülési és földi repülés-gyakorló berendezésen történő képzés adatait;

b) az oktatók által összeállított részletes és rendszeres előrehaladási beszámolókat, a felmérőkkel, az időszakos minősítő repülések és földi vizsgák dokumentációjával együtt; és

c) személyi nyilvántartást, úgymint orvosi minősítések, jogosítások érvényességi ideje stb.

22. A növendékek képzési nyilvántartásának (Training Records) formátumát a képzési kézikönyvnek kell előírnia.

23. Az FTO a légiközlekedési hatóság kérésére, rendelkezésére bocsátja a képzési nyilvántartást, illetve beszámolókat.

KÉPZÉSI PROGRAM

24. Minden tanfolyamtípusra nézve képzési programot kell készíteni.

24.1. A program a következőket tartalmazza: a repülési és az elméleti képzés rendjét időrendi vagy szakaszlebontásban, a szabvány gyakorlatok listáját illetve a tanrend rövid kivonatát.

24.2. A földi repülés-gyakorló berendezésen történő képzést illetve elméleti képzést olyan formában kell felépíteni, hogy a diákok képesek legyenek a repülési gyakorlat során alkalmazni a tanterekben megszerzett tudást, illetve a képzés során felmerülő problémákat további képzések keretében orvosolni lehessen. A képzési programot a légiközlekedési hatóság hagyja jóvá.

KÉPZÉS SORÁN HASZNÁLT LÉGIJÁRMŰVEK

25. Szükség van a tanfolyamok céljainak megfelelő légijárműflotta kialakítására.

25.1. Minden légijárműnek duplikált elsődleges kormányzervekkel kell rendelkeznie, amelyet az oktató és a növendék egyidejűleg használhat. Átadható kormány szerv nem elfogadott.

25.2. A tanfolyamok függvényében a flotta tartalmazzon olyan repülőgépe(ke)t amelyek alkalmasak az átesések és dugóhúzó elkerülésének bemutatására, továbbá tartalmazzon műszeres meteorológiai körülmények szimulálására megfelelően felszerelt repülőgépe(ke)t, illetve a megkövetelt műszeres gyakorlati képzést lehetővé tevő berendezéssel ellátott repülőgépe(ke)t.

26. A képzésben csak a légiközlekedési hatóság által a képzés céljaira jóváhagyott légijárműveket lehet használni.

REPÜLŐTEREK

27. A bázis repülőtéren, illetve bármilyen alternatív bázis repülőtéren, ahol képzés folyik, a következő létesítményekkel, kell rendelkeznie:

- a) legalább egy futópályával vagy felszállási területtel, amely a képzési repülőgépek számára a normál fel- és leszállás lehetőségét biztosítja a maximálisan engedélyezett fel- vagy leszállási tömeggel (az alábbi 4 feltétel közül, azon feltétellel, amelyik a meghatározó):

1. (négy csomónál nem erősebb) gyenge szélben azon a hőmérsékleten, amely megegyezik az év legmelegebb hónapjának legmagasabb átlaghőmérsékletével;
2. úgy, hogy a felszállás vonalában minden akadályt legalább 50 lábbal magasabban repül át a repülő;
3. úgy, hogy a hajtómű üzemeltetését, a futómű és a fékszárny működtetését (ha alkalmazható) a gyártó által ajánlottan hajtják végre; vagy
4. úgy, hogy az emelkedés után különleges pilótai képességek és módszerek nélkül is végre lehet hajtani a látgy átmenetet a legjobb emelkedési sebességhez tartozó sebesség elérésére.

b) szélzsákkal, amely a földön minden pályavégről jól látható;

c) megfelelő pályafényekkel, ha éjszakai képzést is végrehajtanak a repülőtéren; és

d) megfelelő légiforgalmi szolgálati egységgel kivéve ott, ahol a képzési követelmények biztonságosan teljesíthetők másfajta légi/földi kommunikációval.

REPÜLŐÜZEMI ELHELYEZÉS

28. A következő elhelyezést kell biztosítani:

- a) A repülés végrehajtásának felügyeletét ellátó személyzet és felszerelés elhelyezésére szolgáló helyiség (repülésüzemi szoba).
- b) Repüléstervezési helyiség a következő felszereléssel:
1. megfelelő térképek és táblázatok;
 2. naprakész AIS adatok;
 3. legfrissebb meteorológiai adatok;
 4. kommunikációs eszköz a légiforgalmi szolgálattal és a repülésüzemi szobával;
 5. szabvány útvonalakat tartalmazó térképek;
 6. az aktuális tiltott, veszélyes és korlátozott légterekre vonatkozó adatok
 7. további, repülésbiztonsággal kapcsolatos anyagok.
- c) Eligazító terem, vagy öltöző elegendő számban és méretben.
- d) Irodák a felügyelő személyzet számára és termek, ahol a repülés-oktatók megírhatják beszámolóikat, feljegyzéseiket, jelentéseiket.
- e) Berendezett személyzeti szobák oktatók és növendékek számára.

ELMÉLETI KÉPZÉS LÉTESÍTMÉNYEI

29. Az elméleti képzéshez a következő létesítményeket és eszközöket kell biztosítani:

- a) Megfelelő osztályterem, a mindenkori növendéklétszámhoz igazodva.
- b) Megfelelő bemutató felszerelés az elméleti képzéshez.
- c) Egy R/T kezelői képző és vizsgáztató létesítmény.
- d) Referencia könyvtár a tanrendet lefedő kiadványokkal.
- e) Oktató személyzeti irodák.

KÉPZÉS FELVÉTELI KÖVETELMÉNYEI

30. A képzésre felvett növendéknek a szakszolgálati engedélyhez szükséges orvosi minősítéssel kell rendelkeznie, valamint az FTO által megállapított és a légiközlekedési hatóság által jóváhagyott felvételi követelményeknek kell megfelelnie.

KÉPZÉSI KÉZIKÖNYV ÉS ÜZEMELTETÉSI KÉZIKÖNYV

(Lásd 9. függelék)

31. Az FTO-nak el kell készítenie, és vezetnie kell a képzési kézikönyvet és az üzemeltetési kézikönyvet, amelyek a személyzet feladatainak ellátását segítő, a képzésre vonatkozó tájékoztatásokat, eljárásokat tartalmazzák, illetve bemutatják, és iránymutatásokat adnak a diákok számára a tanfolyam követelményeiről. Az FTO hozzáférhetővé teszi a személyzet illetve, ahol szükséges, a növendékek számára azokat az információkat, amelyeket a képzési kézikönyv, az üzemeltetési kézikönyv, illetve az FTO képzési engedélye tartalmaz. A módosításokat megfelelő felügyelet mellett, előre meghatározott eljárások szerint kell végrehajtani.

32. A képzési kézikönyvnek tartalmaznia kell a képzési szakaszokra vonatkozó elvárásokat, célkitűzéseket és képzési célokat, amelyeket a diákoknak teljesíteniük kell. Az alábbi részekből kell állnia:

1. rész – Képzési terv
2. rész – Eligazítás, repülési feladatok
3. rész – Földi repülés-gyakorló berendezésen történő képzés
4. rész – Elméleti ismereti képzés

33. Az üzemeltetési kézikönyv ellátja a személyzet bizonyos csoportjait, pl. oktatók, földi repülés-gyakorló berendezésen oktatók, földi oktatók, üzemeltető és karbantartó személyzet, stb. a szükséges tájékoztatással, illetve tartalmazza a következőket:

- a) Általános információk
- b) Műszaki információk
- c) Útvonal információk
- d) Személyzet képzésére vonatkozó információk

4. függelék

A Magyar Köztársaságon kívüli részképzés

A Magyar Köztársaság területén kívül részképzést nyújtó FTO-nak az alábbiaknak megfelelően kell végeznie tevékenységét:

a) Amennyiben a légiközlekedési hatóság úgy ítéli meg, hogy a megfelelő felügyelet biztosítható, a képzés az ATP integrált tanfolyam egészét vagy egy részét lefedheti (lásd 3. melléklet 23. függeléke).

b) Az ATP integrált tanfolyam harmadik szakaszának részét képező navigációs előmeneteli vizsgát a kérelmező képzésében részt nem vevő helyi illetőségű repülésoktató is vezetheti, feltéve, hogy az említett oktató rendelkezik FI(A) vagy CRI(A) előjogokat biztosító JAR-FCL szakszolgálati engedéllyel. A megkövetelt képzés befejeztével, az ATP integrált tanfolyam negyedik szakaszának részét képező CPL(A) jártassági vizsga helyi illetőségű repülési vizsgáztatóval is végrehajtható, aki a JAR-FCL követelményeinek megfelelően felhatalmazott vizsgáztató (FE(A)) és a képzést végző FTO-tól teljesen független.

c) A műszerjogosítás jártassági vizsga bármely JAA tagállamban történhet a légiközlekedési hatóság engedélye alapján. A JAA tagállamon kívül műszerjogosítás képzést nyújtó FTO-nak biztosítania kell, hogy a tanfolyam tartalmazzon a Magyar Köztársaság, illetve bármely JAA tagállam légterében végrehajtott akklimatizációs repülést, mielőtt a növendék műszerjogosítás jártassági vizsgára jelentkezik.

d) ATPL elméleti képzést az az FTO nyújthat, amely képzési engedéllyel rendelkezik a Magyar Köztársaságon kívüli részképzés lefolytatására. A szakszolgálati engedély kiadásához szükséges elméleti vizsgát a légiközlekedési hatóság vezeti le. (lásd 3. melléklet 1.485.) A vizsgáztatást gondosan meg kell szervezni, tekintettel arra, hogy a részképzést a Magyar Köztársaságon kívül végezték.

e) A Magyar Köztársaságon kívüli részképzés csak jelen lévő CFI(A) vagy kijelölt helyettesének közvetlen felügyelete alatt folyhat, aki e rendelet alapján kiadott szakszolgálati engedéllyel és a 3. függelék 16. bekezdésében meghatározott oktatói jogosítással rendelkezik.

5. függelék

TRTO-k kizárólag pilóta szakszolgálati engedéllyel rendelkezők számára kiadandó típusjogosításokhoz vagy TRI oktatói jogosításhoz, SFI illetve MCCI oktatói felhatalmazásokhoz

(Lásd 7. 8. 9. függelék és a 3. melléklet 1.261(c) és (d) bekezdése és 46. függeléke)

BEVEZETÉS

1. A TRTO olyan szervezet, amely megfelelő személyzettel, felszereléssel és környezettel rendelkezik ahhoz, hogy típusjogosítás képzést, MCC képzést, illetve földi repülés-gyakorló berendezésen történő képzést valamint adott képzési programok keretén belül elméleti képzést nyújtson.

2. Az e rendeletben szereplő követelményeknek megfelelő, jóváhagyott képzést nyújtani kívánó TRTO köteles a légiközlekedési hatóság képzési engedélyét megszerezni.

2.1. A légiközlekedési hatóság csak az e jogszabályban foglalt feltételek teljesítése esetén ad engedélyt.

2.2. E függelékben a TRTO képzési engedély kiadásának, meghosszabbításának, illetve változtatásának követelményei találhatók.

KÉPZÉSI ENGEDÉLY MEGSZERZÉSE

3. A képzési engedély kérelem mintáját a légiközlekedési hatóság határozza meg.

3.1. A képzési engedélyt kérelmező TRTO-nak a kérelemhez csatolnia kell az üzemeltetési és képzési kézikönyvet, amely tartalmazza a minőségbiztosítási rendszer leírását és a képzési tematikát e függelék 17. és 25-27. bekezdéseiben és a 9. függelékben meghatározottak szerint.

3.2. Az engedélyezési eljárás során a légiközlekedési hatóság ellenőrzi, hogy a TRTO megfelel-e az ebben a függelékben megállapított követelményeknek.

3.3. A légiközlekedési hatóság nem köteles a Magyar Köztársaság területén kívül található TRTO kérését jóváhagyni, ha a légiközlekedési hatóság nem rendelkezik megfelelő személyzettel, illetve a kérelem elbírálásának vagy az ellenőrzés lefolytatásának költségei túlzott terhet rónak a légiközlekedési hatóságra.

4. Minden képzési tanfolyamot jóvá kell hagyni.

5. A légiközlekedési hatóság visszavonhatja a képzési engedélyt, ha a képzési engedélyezési követelményeknek és előírásoknak megfelelő, minimális, engedélyezett szint nem biztosított.

6. A jóváhagyott tanfolyam, az üzemeltetési, vagy a képzési kézikönyv módosításához a légiközlekedési hatóság engedélye szükséges.

6.1. A mindennapi üzemeltetéshez szükséges kismértékű módosításáról nem kell a légiközlekedési hatóságot tájékoztatni.

6.2. Amennyiben a tervezett módosítás mértékével kapcsolatban kétség merül fel, a légiközlekedési hatóság állásfoglalása az irányadó.

7. A TRTO a légiközlekedési hatóság engedélyével képzési megállapodást köthet más képzési szervezetekkel, illetve használhat különböző bázis repülőtereket.

ANYAGI FORRÁSOK

8. a) A TRTO biztosítja a légiközlekedési hatóságot arról, hogy a képzés megfelelő szintű végrehajtásához szükséges anyagi feltételekkel rendelkezik (lásd 8. függelék).

b) A TRTO kijelöl egy, a légiközlekedési hatóság által elfogadott felelős vezetőt, aki felel azért, hogy, a képzés megfelelő szintű végrehajtásához a TRTO elégséges anyagi feltételekkel rendelkezik.

ELLENŐRZÉSEK

9. A képzési engedély első kiadását megelőző ellenőrzésen túl a légiközlekedési hatóság további ellenőrzéseket végez annak megállapítása érdekében, hogy a TRTO megfelel-e az e rendeletben foglaltaknak és a képzési engedélyének.

10. Az ellenőrzések alkalmával hozzáférést kell biztosítani a TRTO képzési nyilvántartásához, engedélyezési dokumentumokhoz, műszaki naplókhoz, előadások anyagához, tanjegyzetekhez, eligazításokhoz illetve bármely más idetartozó anyaghoz. A TRTO ellenőrzési jegyzőkönyv másolatát a TRTO rendelkezésére kell bocsátani.

VEZETŐSÉG ÉS SZEMÉLYZET

11. A vezetőség felépítésének biztosítania kell a személyzet szakmai felügyeletét nagy tapasztalattal és szakismerettel rendelkező személyek által a képzés magas színvonalának fenntartása érdekében.
11.1. A TRTO üzemeltetési kézikönyvének tartalmaznia kell a vezetőség felépítését a személyes felelősségek meghatározásával.

12. A légiközlekedési hatóság által is elfogadott képzésvezetőt kell kinevezni (HT). A HT felelőssége biztosítani, hogy a TRTO megfeleljen az e rendeletben foglalt követelményeknek. A HT teljes körűen, közvetlen felelősséggel tartozik a légiközlekedési hatóságnak.

13. A TRTO rendelkezzen a képzés célkitűzéseinek megvalósításához szükséges megfelelő személyzettel. Minden egyes oktató feladatkörét meg kell határozni, és dokumentálni kell.

TÍPUSJOGOSÍTÁS OKTATÓ (TRI)

14. Típusjogosítás oktatóknak (TRI) rendelkeznie kell:

- a) az általuk vezetett repülési tanfolyamhoz kapcsolódó hivatásos pilóta szakszolgálati engedéllyel és jogosítással (jogosításokkal);
- b) a képzésben használt repülőgépre szóló típusjogosítás oktatói jogosítással; vagy
- c) TRTO keretein belül meghatározott képzés vezetésére jogosító légiközlekedési hatósági felhatalmazással (Lásd 3. melléklet 1.300. pont);

FÖLDI REPÜLÉS-GYAKORLÓ BERENDEZÉSEN OKTATÓK

15. Az FTD-n gyakorlati képzési feladatok ellátásához az oktatóknak rendelkezniük kell az általuk vezetett tanfolyamnak megfelelő tapasztalattal, és az első kinevezés előtti három éves időszakban hivatásos pilóta szakszolgálati engedéllyel, kivéve azokat az oktatókat, akik a 16. melléklet 1. függelékének a 3 és/vagy 4 pontjának megfelelő felhatalmazással rendelkeznek.

15.1. Szimulátoron és/vagy FTD-n és/vagy FNPT II-en többpilótás típusjogosítás és/vagy MCC képzés estében az oktatóknak rendelkeznie kell TRI jogosítással vagy SFI felhatalmazással.

ELMÉLETI ISMERETI KÉPZÉS

16. Az elméleti ismeretek képzését a megfelelő típusjogosítással rendelkező oktató vezesse, vagy olyan oktató, aki megfelelő légiközlekedési tapasztalattal rendelkezik és ismeri a képzésre használt légijárművet, például fedélzeti mérnök, karbantartó repülő mérnök vagy repülés üzemi tiszt.

KÉPZÉSI SZÍNVONAL

17. A TRTO-nak olyan rendszert kell kialakítania, amely biztosítja, hogy a képzési központ üzemeltetése, illetve a képzés hatékonyan és hatásosan folyik. A minőségbiztosítási rendszernek meg kell határozni a TRTO eljárások, az irányelvek és a képzés hatékonyságát. (lásd 7. függelék)

NYILVÁNTARTÁS

18. A TRTO a következő nyilvántartásokat vezesse és őrizze legalább 5 évig a megfelelő adminisztratív személyzet alkalmazásával:

- a) A növendék tudásának felmérése tanfolyam előtt és alatt;
- b) elméleti ismeretek, az egyes növendékeknek nyújtott repülési és földi repülés-gyakorló berendezésen történő képzés adatai;
- c) személyi adatok, (orvosi minősítés, jogosítások érvényességi ideje, stb.) TRTO személyzetével kapcsolatosan.

19 A növendékek képzési nyilvántartásának (Training Records) formátumát a képzési kézikönyv írja elő.

20. A képzési nyilvántartást és beszámolókat a TRTO-nak a légiközlekedési hatóság kérésére rendelkezésre kell bocsátani a légiközlekedési hatóság felé.

KÉPZÉSI PROGRAM

21. Minden tanfolyamtípusra nézve képzési programot kell készíteni.

21.1. A programnak a következőket kell tartalmaznia: a repülési és az elméleti képzés rendjét időrendi vagy szakaszlembontásban, standard gyakorlatok listáját illetve a tanrend rövid kivonatát.

21.2. A földi repülés-gyakorló berendezésen történő képzést illetve elméleti képzést olyan formában kell felépíteni, hogy a növendékek képesek legyenek a repülési gyakorlat során alkalmazni a tanterekben megszerzett tudást, illetve a képzés során felmerülő problémákat további repülő képzések keretében orvosolni lehessen.

KÉPZÉS SORÁN HASZNÁLT REPÜLŐGÉPEK

22. Minden repülőgép felszereltségének meg kell felelnie az adott tanfolyamra vonatkozó, kézikönyvekben meghatározott követelményeknek és a képzés sajátosságainak.

LÉTESÍTMÉNYEK ÉS ESZKÖZÖK

23. Az e rendeletben meghatározott képzési létesítmények és eszközök biztosítása kötelező.

A KÉPZÉS FELVÉTELI KÖVETELMÉNYEI

24. A TRTO felelőssége biztosítani, hogy a növendékek megfeleljenek a 3. melléklet 1.250 pontban előírt típusjogosítás képzéshez.

KÉPZÉSI KÉZIKÖNYV ÉS ÜZEMELTETÉSI KÉZIKÖNYV

(Lásd 9. függelék)

25. A TRTO-nak el kell készítenie, és vezetnie kell a képzési kézikönyvet és az üzemeltetési kézikönyvet, amelyek a személyzet feladatainak ellátását segítő, a képzésre vonatkozó tájékoztatásokat, eljárásokat tartalmazzák, illetve bemutatják, és iránymutatásokat adnak a diákok számára a tanfolyam követelményeiről. A TRTO hozzáférhetővé teszi a személyzet illetve, ahol szükséges, a növendékek számára azokat az információkat, amelyeket a képzési kézikönyv, az üzemeltetési kézikönyv, illetve a TRTO képzési engedélye tartalmaz. A módosításokat megfelelő felügyelet mellett, előre meghatározott eljárások szerint kell végrehajtani.

26. A képzési kézikönyvnek tartalmaznia kell a képzési szakaszokra vonatkozó elvárásokat, célkitűzéseket és képzési célokat, amelyeket a diákoknak teljesíteniük kell. Az alábbi részekből kell állnia:

1. rész – Képzési terv
2. rész – Eligazítás, repülési feladatok
3. rész – Földi repülés-gyakorló berendezésen történő képzés
4. rész – Elméleti Képzés

27. Az üzemeltetési kézikönyvnek el kell látnia a személyzet bizonyos csoportjait, pl. oktatók, földi repülés-gyakorló berendezésen oktatók, földi oktatók, üzemeltető és karbantartó személyzet, stb. a szükséges tájékoztatással, illetve tartalmazza a következőket:

- a) Általános információk
- b) Műszaki információk
- c) Útvonal információk
- d) Személyzet képzésére vonatkozó információk

6. függelék**Elméleti ismeretek modulrendszerű távoktatásának képzési engedélye**

(Lásd 3. függelék és a 3. melléklet 2. 7. 11. 18. 22. függeléke)

KÉPZŐ SZERVEZET

1. A képző szervezet székhelyén vagy a légiközlekedési hatóság által jóváhagyott egyéb helyen osztálytermi elhelyezésnek kell rendelkezésre állnia. Az osztálytermeknek és a kapcsolódó oktatási eszközöknek minden esetben meg kell felelniük a szervezet képzési engedélyéhez szükséges követelményeknek. 1.1. A moduláris képzés távoktatás formájában történő megkezdéséhez a légiközlekedési hatóság előzetes képzési engedélye szükséges.

2. A távoktatást nyújtó FTO HT-jének, vagy CGI-jének meg kell felelnie a 3. függelékben foglaltaknak.
2.1. Az elméleti ismereteket oktatónak meg kell felelnie e rendelet követelményeinek.

3. A csak elméleti ismeretek képzését nyújtó FTO-kra ugyanazok az engedélyezési és auditálási követelmények vonatkoznak, amelyek az FTO-kra vonatkoznak a 3. függeléssel összhangban.

4. Az engedélyezett FTO a tanfolyamok egy részét vagy az összes tanfolyamot a székhelyen történő személyes részvétellel vagy távoktatás keretében is tarthatja.

4.1. A moduláris képzés távoktatási programnak tartalmaznia kell minden tantárgyból osztálytermi képzést is. A tényleges osztálytermi képzés időtartama nem lehet kevesebb, mint az egész tanfolyam idejének 10 %-a.

5. Az FTO-k számos módszert alkalmazhatnak a tanfolyam anyagának ismertetésére. Ugyanakkor szükséges, hogy az FTO minden részletre kiterjedő nyilvántartást vezessen, és így biztosítsa, hogy a növendékek megfelelően haladnak előre a tananyagban, valamint betartják az e rendeletben a moduláris tanfolyamok elvégzéséhez szükséges előírásokat.

6. Az FTO-k távoktatási irányvonalai:

- a) Feltehető, hogy egy növendék egy héten legalább 15 órát tanul.
- b) A tanfolyam anyagában végig célszerű megjelölni, mi képezi egy-egy hét tananyagát.
- c) a légiközlekedési hatóság számára elfogadható tanfolyam szerkezet és tanrend megadása.
- d) Minden tantárgyból, minden 15. óra tanulási idő után felmérő teszt elvégzése, amit értékelésre be kell nyújtani az FTO-nak. További, saját-kiértékelésű felmérő tesztekkel kell kitölteni 5 illetve 10 óra tanulási idő után.
- e) A tanfolyam egésze során konzultációs időpontok megadása, amikor a növendék felveheti a kapcsolatot egy oktatóval telefonon, faxon, e-mailen, vagy az interneten keresztül.
- f) A teljesítmény mérésének eszközei, amelyekkel meghatározható, hogy a növendék teljesítette-e a tanfolyam megfelelő részeit olyan színvonalon, hogy a HT vagy a CGI szerint a növendék jó eséllyel indul az elméleti ismeretek vizsgáján.
- g) Ha az FTO számítástechnikai megoldásokkal biztosítja a távoktatást, például az internet segítségével, akkor az oktatóknak ennek megfelelő eszközökkel kell ellenőrizniük a növendék előrehaladását.

OKTATÓK

5. Az oktatóknak teljes mélységében ismernie kell a távoktatási program követelményrendszerét, beleértve a minőségbiztosítási rendszert is.

5.1. A képzéseket a székhelyen kell megkezdeni; a tanfolyam további részének ugyanolyan előírások alapján kell lefolytania, mint ami a székhelyen lévő oktatókra vonatkozik.

5.2. Az oktatás helyszínétől függetlenül a minőségbiztosítási rendszernek biztosítania kell, hogy megfelelően figyelemmel kísérjék az oktatók egyéni teljesítményét és a jóváhagyott tanfolyam programjának végrehajtását.

TANFOLYAMOK

6. A távoktatás csak az alábbi elméleti ismereti tanfolyamok részeként hagyható jóvá:

- a) Moduláris elméleti ismereti tanfolyam PPL(A), CPL(A), IR(A) és ATPL(A) megszerzéséhez.
- b) Kiegészítő elméleti ismereti tanfolyamok osztály/típusjogosításhoz nagyteljesítményű egypilótás repülőgépre.

7. függelék**FTO/TRTO-k minőségbiztosítási rendszerei**

(Lásd 3. 5. függelék)

1. A 3. 5. függeléknek megfelelően, a képzési engedély feltételeként az FTO-nak és a TRTO-nak minőségbiztosítási rendszert kell kialakítania és fenntartania. Jelen függelék tartalmazza, hogy milyen összetevőket kell belefoglalni a minőségbiztosítási rendszerbe, és hogyan lehet a rendszert a szervezetek működésébe integrálni.

2. A minőségbiztosítási rendszer követelményeinek azért van létjogosultsága, mert szükség van a légiközlekedési hatóság és a képzési szervezetek között a feladatok jól elkülöníthető megosztására, hogy ezáltal létrejöjjön egyrészt a szabályozó és ellenőrző felelősségi körnek, másrészt a képzési tevékenység felelősségi körének egyértelmű elhatárolása.

2.1. A képzési szervezeteknek ki kell alakítaniuk egy rendszert, amellyel képesek ellenőrizni a tevékenységüket; fel tudják fedezni, ha eltérnek a megadott szabályoktól és előírásoktól; valamint meg tudják hozni a szükséges intézkedéseket a hibák kijavítására, és így biztosítani tudják, hogy megfeleljenek a légiközlekedési hatóság szabályainak és saját követelményeiknek.

2.2. Egy jól kialakított és jól működő minőségbiztosítási rendszer lehetővé teszi az ellenőrző légiközlekedési hatóság számára, hogy hatékonyan, a források ésszerű felhasználásával hajtsa végre az alkalmankénti, illetve folyamatos ellenőrzéseket.

3. A minőségbiztosítási rendszer hatáskörének és összetettségének a képzési szervezet és a képzési tevékenység méretével és összetettségével kell összhangban lennie.

3.1. A célok és elvek minden képzési szervezetre érvényesek, függetlenül a méretétől és összetettségétől. Így a kicsi, illetve a viszonylag kicsi képzési szervezeteknél a minőségi rendszer lehet kicsi és az alapszervezetbe integrált, míg az összetettebb képzési tevékenységet folytató nagyobb szervezeteknek egy külön, független minőségirányítási szervezetet kell kialakítaniuk a teljes szervezeti formán belül.

4. Ebben az összefüggésben a méret és az összetettség meghatározására a következő irányvonalak érvényesek:

a) nagyon kicsinek számít az 5 vagy annál kevesebb oktatót foglalkoztató képzési szervezet;

b) kicsinek számít a 6 – 20 oktatót foglalkoztató képzési szervezet.

Az összetettség meghatározásánál figyelembe kell venni a képzéshez használt légi jármű típusok számát, a kínált tanfolyam választékot, a képzési tevékenység földrajzi kiterjedtségét (pl. műholdak használata), képzési megállapodások számát más képzési szervezetekkel stb.

5. Az FTO vagy TRTO minőségbiztosítási rendszerének a következőket kell tartalmaznia:

a) a szervezet képzési irányelveinek, képzési és repülésbiztonsági előírásainak meghatározása;

b) a felelőségek kijelölésének, a forrásoknak, a szervezeti és üzemeltetési eljárásoknak a meghatározása és kialakítása, amely lehetővé teszi az irányelvek, a képzési és a repülésbiztonsági előírások betartását;

c) az irányelvek követését, a képzési és a repülésbiztonsági előírások betartását ellenőrző rendszer;

d) az irányelvektől, képzési illetve repülésbiztonsági elvektől való eltérések feljegyzése és dokumentációja, az ilyen eltérések elemzésével, értékelésével és javításával együtt;

e) az irányelveket, képzési és repülési előírásokat érintő tapasztalatok, trendek értékelése.

6. A 8. és 9. bekezdés még részletesebben leírja a célokat, a minőségbiztosítási rendszer különböző összetevőit, és segítséget nyújt a nagyobb és/vagy összetettebb képzési szervezetek minőségbiztosítási rendszereinek kialakításában. A nagyon kicsi és kicsi képzési szervezetekre a 9. bekezdés 23. pontja vonatkozik.

7. A különböző minőségbiztosítási rendszereket egymásba lehet integrálni.

8. Minden FTO-nak és TRTO-nak ki kell alakítani a minőségi oktatás alapjait, és az eljárások megvalósításához probléma-megoldó technikákat kell alkalmazni. Alapvetően lényegesnek tekinthető annak ismerete, hogy hogyan mérhető, alapozható meg és hogyan érhető el a minőség a képzésben és az oktatásban.

8.1. A 9. bekezdés célkitűzése, hogy tájékoztatást és segítséget nyújtson a képzési szervezeteknek abban, hogy hogyan alakítsanak ki egy olyan minőségbiztosítási rendszert, amely lehetővé teszi, hogy megfeleljenek a 3. függelék 3. pontjának és az 5. függelék 3. pontjának (Minőségbiztosítási rendszerek).

8.2. Az FTO-nak/TRTO-nak a következő pontokban leírt utasítások és információk alapján kell kialakítania a minőségbiztosítási rendszerét, hogy megfeleljen a 3. függelék 3. pontjának és az 5. függelék 3. pontjának.

9. AZ FTO/TRTO MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI RENDSZERE

1. Terminológia

Felelős pénzügyi vezető

A légiközlekedési hatóság számára elfogadható személy, aki biztosítja, hogy minden képzési tevékenységet a légiközlekedési hatóság által megkövetelt színvonalon lehet finanszírozni és végrehajtani, valamint, hogy minden képzési tevékenység megfelel az FTO/TRTO által meghatározott további követelményeknek.

Minőség

Egy termék vagy szolgáltatás azon jellemzőinek és jellegzetességeinek összessége, amelyek magukban foglalják a termék vagy szolgáltatás azon képességét, hogy kinyilvánított vagy magától értetődő szükségleteket ki tud elégíteni.

Minőségbiztosítás

Mindaz a tervezett és módszeres tevékenység, ami megfelelő bizalmat hivatott kelteni arra, hogy az összes oktatási tevékenység megfelel az adott követelményeknek, beleértve az FTO/TRTO ide vonatkozó kézikönyveiben meghatározott követelményeket.

Minőségbiztosítási vezető

A légiközlekedési hatóság számára elfogadható vezető, aki a minőségbiztosítási rendszer irányításáért, a működésének ellenőrzéséért és a hibák kijavítására irányuló intézkedések megköveteléséért felelős.

Minőségbiztosítási Kézikönyv

Az a dokumentum, ami az üzemeltető minőségbiztosítási rendszerére és minőségbiztosítási programjára vonatkozó információkat tartalmazza.

Minőségbiztosítási audit

Egy rendszerezett és független vizsgálat, amely meghatározza, hogy a minőségbiztosítás tevékenységei és ezek eredményei a tervek szerint haladnak-e, a tervezett intézkedéseket hatékonyan valósítják-e meg, valamint hogy megfelelőek-e ezek az intézkedések a célok eléréséhez.

2. Minőségbiztosítási irányelvek és stratégia

Az FTO/TRTO határozza meg, hogy a szervezet hogyan fogalmazza meg, alkalmazza és bírálja felül az irányelveit és stratégiáját; valamint hogy milyen tervek, és tevékenységek révén valósítja meg ezeket. Hivatalos, írott formában le kell fektetni a Minőségpolitikát, amelyben a képzésvezető vállalja, hogy a Minőségbiztosítási rendszer milyen célokat fog teljesíteni. A minőségbiztosítási irányelveknek tükrözniük kell, hogy e rendelet vonatkozó részeit, illetve a FTO/TRTO által meghatározott összes kiegészítő előírás követelményeit teljesítik, és a továbbiakban is teljesíteni fogják.

A felelős pénzügyi vezető teljes körűen felel a minőségbiztosítási rendszerért, ezen belül a belső, vezetői értékelések gyakoriságáért, formájáért és struktúrájáért is.

3 A Minőségbiztosítási rendszer célja

A Minőségbiztosítási rendszer bevezetése és alkalmazása lehetővé teszi a FTO/TRTO számára, hogy ellenőrizze, megfelel e rendelet vonatkozó részeinek, az Üzemeltetési Kézikönyvnek, a Képzési Kézikönyvnek és bármely más, az adott FTO/TRTO vagy a légiközlekedési hatóság által meghatározott előírásoknak; így biztosíthatja a biztonságos és hatékony oktatást.

4 Minőségbiztosítási vezető

4.1 A minőségbiztosítási vezető elsődleges feladata, hogy az oktatási terület tevékenységeinek rendszeres ellenőrzésével igazolja, hogy a képzésvezető, a repülési főoktató és a földi főoktató felügyelete alatt a szervezet tartja a légiközlekedési hatóság által megkövetelt színvonalat, illetve betartja az FTO/TRTO által kialakított kiegészítő követelményeket.

4.2 A minőségbiztosítási vezető felelőssége, hogy a Minőségbiztosítási programot megfelelően bevezessék, fenntartsák, folyamatosan felülvizsgálják és fejlesszék. A minőségbiztosítási vezető

- közvetlen kapcsolatot tart a képzésvezetővel;
- az FTO/TRTO minden részére szabad rálátással bír.

4.3 A kicsi vagy nagyon kicsi FTO/TRTO-k esetében a képzésvezető és a minőségbiztosítási vezető szerepei összevonhatók. Ugyanakkor ebben az esetben a minőség auditálásokat független személyzetnek kell megtartania. Ha a képzési szervezet integrált képzést nyújt, akkor a minőségbiztosítási vezető nem lehet képzésvezető, sem repülési főoktató, sem földi főoktató.

5 Minőségbiztosítási rendszer

5.1 Az FTO/TRTO minőségbiztosítási rendszerének biztosítania kell, hogy a képzés követelményei, előírásai és eljárásai megfelelőek legyenek, és hogy betartsák őket.

5.2 Az FTO/TRTO-nak ki kell alakítania a minőségbiztosítási rendszer alapvető struktúráját, amelyben az összes képzési tevékenység ellenőrzése lehetséges.

5.3 A minőségbiztosítási rendszer struktúráját a FTO/TRTO mérete és az ellenőrizni kívánt képzések összetettsége alapján kell kialakítani.

6 Hatáskör

A minőségbiztosítási rendszernek a következőkre kell kiterjednie:

- 6.1. A szervezet vezetése
- 6.2. Irányelvek és stratégia
- 6.3. Folyamatok
- 6.4. E rendelet rendelkezései

- 6.5. Az FTO/TRTO által megállapított kiegészítő előírások és képzési eljárások
- 6.6. Az FTO/TRTO szervezeti felépítése
- 6.7. Felelősség a minőségbiztosítási rendszer fejlesztéséért, kialakításáért és irányításáért
- 6.8. Dokumentációk, beleértve a kézikönyveket, jegyzőkönyveket és nyilvántartásokat
- 6.9. Minőségbiztosítási program
- 6.10. Szükséges anyagi források, eszközigény és szükséges humán erőforrások
- 6.11. A képzés követelményei
- 6.12. Az ügyfelek elégedettsége

7. Visszacsatolás

A minőségbiztosítási rendszernek tartalmaznia kell visszacsatoló rendszert, amely által biztosítható legyen az, hogy meghatározzák és haladéktalanul meg is hozzák a szükséges intézkedéseket a hibák kijavítására. A visszacsatoló rendszernek kell azt is meghatároznia, hogy az egyes esetekben kitől várják el a hiányosságok pótlását, vagy a szabályoknak nem megfelelő tevékenység megváltoztatását. Ez a rendszer határozza meg azt is, hogy milyen eljárást kell követni, ha megfelelő időn belül nem javítják ki a hibát.

8. Dokumentáció

A vonatkozó dokumentáció a Képzési és az Üzemeltetési Kézikönyv vonatkozó részeiből áll, amelyeket külön Minőségbiztosítási Kézikönyvbe is lehet foglalni.

8.1. Továbbá a vonatkozó dokumentációnak a következőket is tartalmaznia kell:

- a) Minőségbiztosítási irányelvek;
- b) Terminológia;
- c) Részletes képzési előírások;
- d) A szervezet leírása;
- e) A köteleességek és felelősségek megoszlása;
- f) Képzési eljárások, amelyek biztosítják a szabályoknak való megfelelést.

8.2. A Minőségbiztosítási program tartalmazza:

- a) Az ellenőrzési eljárás tervezett időrendjét;
- b) Az auditálási eljárásokat;
- c) A jegyzőkönyvezési eljárásokat;
- d) A nyomon követési és hibajavítási tevékenységek eljárásait;
- e) A nyilvántartási rendszert;
- f) A képzési tematikát; és
- g) A dokumentációk ellenőrzését.

9. Minőségbiztosítási program

A Minőségbiztosítási programnak tartalmaznia kell az összes olyan tervezett és rendszerezett tevékenységet, amire szükség van ahhoz, hogy biztosítható legyen, minden képzést az összes vonatkozó követelményekkel, előírásokkal és eljárásokkal összhangban folytatnak le.

10. Minőségbiztosítási felülvizsgálat

A Minőségbiztosítási felülvizsgálat elsődleges célja, hogy megfigyeljen egy adott esemény/tevékenységet vagy átnézzen egy adott dokumentumot, azért, hogy megállapítsa, követik-e a kialakított képzési eljárásokat, betartják-e a követelményeket az esemény végrehajtása során, és eléri-e a kívánt színvonalat.

A Minőségi felülvizsgálat jellemző tárgykörei:

- a) Tényleges repülési és földi képzés;
- b) Karbantartás;
- c) Műszaki előírások; és
- d) Képzési előírások.

11. Audit

Az audit rendszerezett, független összehasonlítása a képzés tényleges lefolytatásának és a közzétett képzési eljárásoknak.

Az auditoknak különösen az alábbi minőségi eljárásokat és folyamatokat kell tartalmazniuk:

- a) Az audit hatáskörének leírása;
- b) Tervezés és felkészülés;
- c) Bizonyítékok gyűjtése és rögzítése; és
- d) A bizonyítékok elemzése.

A következő technikák alkalmazásával lehet egy audit hatékony:

- a) Interjúk vagy beszélgetések a személyzettel;
- b) A közzétett dokumentumok áttekintése;
- c) Megfelelő számú nyilvántartási adatlap átvizsgálása;
- d) A képzést felépítő tevékenységek személyes megfigyelése; és
- e) A dokumentumok megőrzése, és a megfigyelések feljegyzése.

12. Az auditorok

Az FTO/TRTO-nak a képzés összetettségétől függően el kell döntenie, hogy egy vagy több auditort alkalmaz. Az auditornak vagy az auditoroknak rendelkezniük kell a vonatkozó képesítéssel és/vagy üzemeltetési tapasztalattal.

A vonatkozó dokumentációban világosan meg kell adni az auditorok felelősségi körét.

13. Az auditorok függetlensége

Az auditorok nem vehetnek részt napi szinten az auditálandó üzemeltetési terület munkájában vagy az auditálandó karbantartási tevékenységben. Az FTO/TRTO-nak lehetősége van a teljes munkaidőben foglalkoztatott, csak erre a feladatra kijelölt és külön minőségbiztosítási osztályhoz tartozó személyzet szolgálatainak igénybevételén felül részmunkaidős auditorokat alkalmazni meghatározott területek vagy tevékenységek ellenőrzésére.

Az olyan FTO/TRTO, amelynek a felépítése és mérete nem indokolja a teljes munkaidőben foglalkoztatott auditorok alkalmazását, elláthatja az auditálási feladatokat a saját szervezetében részmunkaidőben foglalkoztatott személyzettel, vagy a légiközlekedési hatóság számára elfogadható megállapodási feltételekkel alkalmazott, más, külső, részmunkaidős személyzettel.

Az FTO/TRTO-nak minden esetben megfelelő eljárásokat kell kifejlesztenie, hogy biztosítsa, az auditálandó tevékenységekért közvetlenül felelős személyeket ne jelöljék ki az auditcsoport tagjának. Amennyiben külső auditorokat alkalmaznak, akkor minden külső szakértőnek ismernie kell azt a képzéstípust, amit az FTO/TRTO tart.

Az FTO/TRTO Minőségbiztosítási programjának kell megjelölnie a vállalaton belül azokat a személyeket, akik rendelkeznek a szükséges tapasztalattal, felelősségi körrel és felhatalmazással arra, hogy:

- a) Minőségbiztosítási felülvizsgálatokat és auditálásokat hajtsanak végre a folyamatos Minőségbiztosítás részeként;
- b) meghatározzák és feljegyezzék az összes valós vagy vélt eltérést, valamint meghatározzák és feljegyezzék az eltérések igazolásához szükséges bizonyítékokat;

- c) kijelölt jelentési útvonalakon keresztül megoldásokat kezdeményezzenek, vagy javasoljanak az eltérések esetében;
- d) ellenőrizzék a javító intézkedések megadott határidőn belül való végrehajtását;
- e) közvetlenül a minőségbiztosítási vezetőknek számoljanak be.

14. Az audit hatásköre

A biztonságos és hatékony képzés biztosítása érdekében az FTO/TRTO ellenőrizze, hogy a szervezetben betartják az FTO/TRTO által összeállított Képzési és Üzemeltetési Kézikönyvben foglaltakat. Ennek során legalább az alábbiakat ellenőrizni kell:

- a) A szervezet;
- b) Tervek és célok;
- c) Képzési eljárások;
- d) Repülésbiztonság;
- e) Kézikönyvek, naplók és nyilvántartások;
- f) Repülési és szolgálati időkorlátozások;
- g) Pihenőidőre vonatkozó követelmények és ütemtervkészítés;
- h) A légi járművek karbantartásának/üzemeltetésének kapcsolata;
- i) Karbantartási programok és folyamatos légi alkalmasság;
- j) Légi alkalmassági direktívák kezelése;
- k) Karbantartás végrehajtás.

15. Az audit ütemterve

A Minőségbiztosítási Programnak tartalmaznia kell az audit pontosan meghatározott ütemtervét és az áttekintési időszakok rendszerét. Az ütemterv legyen rugalmas, hogy lehetővé tegye a be nem tervezett auditálások végrehajtását, miután a trendeket megállapították. Visszaellenőrző auditokat kell betervezni, ha szükséges annak az igazolása, hogy a hibák kijavítására irányuló intézkedéseket meghozták, és azok eredményesek voltak.

Az FTO/TRTO-nak ki kell alakítania az adott naptári időszak alatt elvégzendő auditok ütemtervét. A Minőségbiztosítási programmal összhangban a képzést 12 havonta minden szempontból ellenőrizni kell, kivéve, ha az auditálási időszak meghosszabbítását elfogadják úgy, ahogy lentebb le van írva.

Az FTO/TRTO saját döntése alapján növelheti, de a légiközlekedési hatóság bejegyzése nélkül nem csökkentheti az auditálások gyakoriságát. Nem fogadható el valamely audit témakörben 24 hónapnál hosszabb időszak.

Amikor az FTO/TRTO kialakítja az auditálások ütemtervét, figyelembe kell vennie a jelentős változásokat a vezetőségben, a szervezetben vagy a képzésben, és ugyanígy a szabályozó követelmények változásait is.

16. Ellenőrzés és intézkedések a hibák kijavítására

A Minőségbiztosítási rendszeren belül az ellenőrzés elsődleges célja, hogy megvizsgálja és megítélje a rendszer hatékonyságát, és így biztosítsa, hogy folyamatosan megfeleljenek adott irányelveknek és képzési előírásoknak. Az ellenőrzés minőségbiztosítási vizsgálatokra, auditokra, hibák kijavítására hozott intézkedésekre és visszaellenőrzésre épül. Az FTO/TRTO-nak ki kell alakítania és közzé kell tennie egy minőségbiztosítási eljárást, amellyel folyamatosan ellenőrzi, tevékenysége megfelel-e a szabályozásban előírtaknak. Az ellenőrzési tevékenység célja, hogy megszüntesse a nem kielégítő teljesítmény okait.

A szabályoktól való eltérés esetén értesíteni kell azt a vezetőt aki a hiba kijavításáért felelős, vagy a felelős pénzügyi vezetőt, ha ez a megfelelő. Az eltéréseket további vizsgálatok céljából fel kell jegyezni, hogy az okuk megállapítható legyen, és javaslatot lehessen adni a megfelelő hibajavító intézkedésre.

A Minőségbiztosítási Program tartalmazzon olyan eljárásokat, amelyek biztosítják, hogy intézkedéseket dolgoznak ki a felfedezett hibák kijavítására. Ezen minőségbiztosítási eljárások alapján folyamatosan ellenőrizték a hibajavító intézkedéseket, eredményességüknek és annak igazolására, hogy végrehajtották őket. A szervezeti felelősség és a hibajavító intézkedések végrehajtásáért az az osztály a felelős, amelyiket a hiba felfedezéséről készült jegyzőkönyv megemlíti. A legvégső felelősség a pénzügyi vezetőé, hogy a minőségbiztosítási vezetőn keresztül biztosítsa, a hibajavító intézkedés hatására újra megfeleljenek a légiközlekedési hatóság által előírt követelményeknek, valamint minden további követelménynek, amit az FTO/TRTO meghatározott.

17. Intézkedések a hibák kijavítására

A minőségbiztosítási vizsgálat/auditálás után az FTO/TRTO-nak meg kell határoznia:

- a) Az összes felfedezett hiba súlyosságát, és bármilyen azonnali hibajavító intézkedés szükségességét;
- b) A felfedezett hiba okát;
- c) A szükséges javító intézkedéseket annak érdekében, hogy a szabályoktól való ilyen eltérés ne ismétlődjön meg;
- d) A hibajavító intézkedés ütemtervét;
- e) A hibajavító intézkedés végrehajtásáért felelős személyek vagy osztályok;
- f) Amennyiben szükséges a felelős pénzügyi vezető állapítsa meg a forrásokat.

17.1. A Minőségbiztosítási vezető:

- 17.1.1. ellenőrizze, hogy az adott terület felelős vezetője javító intézkedést hoz minden esetben, amikor a szabályoktól való eltérést fedeztek fel;
- 17.1.2. ellenőrizze, hogy a javító intézkedés tartalmazza a fenti 16. pontban leírt összetevőket;
- 17.1.3. ellenőrizze a javító intézkedés végrehajtását;
- 17.1.4. nyújtson be a vezetőségnek egy független értékelést a javító intézkedésről és a végrehajtásáról;
- 17.1.5. a nyomon követési eljárás során értékelje a javító intézkedés eredményességét.

18. Vezetőségi átvizsgálás

A vezetőségi átvizsgálás a minőségbiztosítási rendszer, a képzési irányelvek és eljárások egy átfogó, a vezetőség által végrehajtott, módszeresen dokumentált áttekintése, amelynek érintenie kell:

A minőségbiztosítási vizsgálatok, auditok és bármely más mutatószám eredményeit, illetve a vezetői szervezet általános hatékonyságát a kijelölt célok elérésében. A vezetőségi átvizsgálás határozza meg és javítsa ki a negatív trendeket, valamint, ha lehetséges, akadályozza meg a jövőbeni eltéréseket. Az értékelés eredményeként elkészített következtetéseket és javaslatokat írásban kell benyújtani a felelős vezetőnek, hogy meghozhassa a kellő intézkedéseket. A felelős vezető olyan személy legyen, aki fel van hatalmazva a kérdések megoldására és az intézkedések meghozására. A felelős pénzügyi vezető határozza meg a belső vezetőségi átvizsgálások gyakoriságát, formáját és felépítését.

19. Adatnyilvántartás

Az FTO/TRTO a Minőségbiztosítási program eredményeinek dokumentálására tartson fenn pontos, teljes és könnyen hozzáférhető adatnyilvántartást. A nyilvántartások a legalapvetőbb adathalmazok, amelyek lehetővé teszik az FTO/TRTO számára, hogy az eltérések kiinduló okait meghatározza valamint elemezze, és így azonosíthatók legyenek azok a területek, ahol eltéréseket vannak, valamint ezt követően a hibákat javítani lehessen.

A következő nyilvántartásokat kell 5 éven keresztül megőrizni:

- a) Audit ütemtervek;
- b) Minőségbiztosítási vizsgálatok és auditok jegyzőkönyvei;
- c) Eltérések felfedezését követő intézkedések;
- d) Javító intézkedések jegyzőkönyvei;
- e) Visszaellenőrző és lezáró jegyzőkönyvek;
- f) Vezetőségi átvizsgálás jegyzőkönyvei.

20. Az alvállalkozók minőségbiztosítási felelőssége

A légiközlekedési hatóság képzési engedélye alapján az FTO/TRTO dönthet úgy, hogy bizonyos tevékenységek ellátására külső szervezeteket, alvállalkozókat szerződtet.

Az alvállalkozó által nyújtott képzésért a végső felelősség minden esetben az FTO/TRTO-t terheli. Az FTO/TRTO és az alvállalkozó írásban köteles megállapodni, amelyben világosan meghatározzák, milyen biztonságot érintő szolgáltatásokat milyen minőségi szinten nyújt az alvállalkozó. Az alvállalkozó biztonságot érintő szolgáltatásait, amelyeket a megállapodás tartalmaz, az FTO/TRTO Minőségbiztosítási programjába is bele kell foglalni.

Az FTO/TRTO-nak meg kell bizonyosodnia arról, hogy az alvállalkozó rendelkezik a szükséges felhatalmazással/képzési engedéllyel, illetve a feladat végrehajtásához szükséges forrásokkal és hozzáértéssel. Ha az FTO/TRTO megköveteli, hogy az alvállalkozó olyan tevékenységet folytasson, amire nincs felhatalmazása/képzési engedélye, akkor az FTO/TRTO felelőssége, hogy az alvállalkozó minőségbiztosítása a kiegészítő követelményeket figyelembe vegye.

21. Minőségbiztosítási képzés

A lehető legjobb minőség eléréséhez a kifogástalan és alapos képzés minden szervezetben alapvető fontosságú. Az FTO/TRTO biztosítsa, hogy az egész személyzet ismerje a Minőségbiztosítási kézikönyvben leírt célokat, azért, hogy a képzésben jelentős eredményeket érjenek el.

A Minőségbiztosítási rendszer vezetésért felelős személyeket képezzék ki a következő témákban:

- a) Bevezetés a Minőségbiztosítási rendszer alapjaiba;
- b) A minőségirányítás;
- c) A minőségbiztosítás alapjai;
- d) Minőségbiztosítási kézikönyvek;
- e) Audit technikák;
- f) Jegyzőkönyvezés és adatnyilvántartás; és
- g) A Minőségbiztosítási rendszer működése az FTO/TRTO-ban.

Időkeretet kell biztosítani minden, a minőségbiztosításban érintett alkalmazott képzésére és a többiek eligazítására. Az érintett üzemelési terület nagysága és összetettsége határozza meg a kijelölt időkeretet és forrásokat.

22. Minőségbiztosítási képzések szükségessége

Az FTO/TRTO-nak mérlegelnie kell, hogy felajánljon-e minőségbiztosítási képzést azoknak, akik várhatóan részt vesznek a Minőségbiztosítási rendszer működtetésében. Azok a szervezetek, akik rendelkeznek elégséges, megfelelően kiképzett személyzettel, mérlegeljék, hogy ne tartsanak-e a saját szervezetükön belül ilyen tanfolyamot.

23. Kicsi/nagyon kicsi szervezetek minőségbiztosítási rendszerei

Minden FTO/TRTO-ra érvényes a követelmény, hogy ki kell alakítania egy Minőségbiztosítási rendszert, amelynek működését dokumentálnia kell és alkalmaznia kell egy Minőségbiztosítási vezetőt.

Kicsi és nagyon kicsi szervezetek esetében elfogadott, hogy az FTO/TRTO-k úgy alakítsák a Minőségbiztosítási rendszerüket, hogy az igazodjon az általuk nyújtott képzés méretéhez és összetettségéhez, valamint a forrásokat is ennek megfelelően jelölik ki.

Kicsi és nagyon kicsi FTO/TRTO-k számára alkalmas lehet egy olyan Minőségbiztosítási programot kidolgozni, amely ellenőrzési listával dolgozik. Az ellenőrzési lista mellett legyen egy ütemterv, amely szerint egy meghatározott időtartamon belül az ellenőrzési lista összes pontját teljesíteni kell, és kapcsolódjon hozzá egy nyilatkozat, amelyben tanúsítják, hogy a felsővezetés az időszakos értékelő vizsgálatot elvégezte. Alkalmanként tekintsek át az ellenőrzési lista tartalmát és a minőségbiztosítás eredményeit a fentiekől függetlenül is.

Kicsi FTO/TRTO alkalmazhat külső vagy belső auditorokat, vagy mindkettőt. Ilyen esetben elfogadható, ha a külső szakértő és/vagy a minősített szervezet a minőségbiztosítási auditot a minőségbiztosítási vezető nevében végzi el.

A releváns dokumentációnak tartalmaznia kell az auditálás ütemtervét, ha külső auditorok független minőségbiztosítási auditot végeznek el.

Minden esetben az FTO/TRTO-t terheli a végső felelősség a minőségbiztosítási rendszerért, különösen a javító intézkedések végrehajtásáért és visszaellenőrzéséért.

8. függelék**FTO/TRTO pénzügyi értékelése**

(Lásd 3. 5. függelék)

CÉLKITŰZÉSEK

1. Ezen függelék célkitűzése hogy a FTO/TRTO megfelelő anyagi háttérrel rendelkezzen ahhoz, hogy a képzéseket az e rendeletben meghatározott színvonalon végezze. A 3. függelék 9. pontja és az 5. függelék 8. pontja arról szól, hogyan lehet a repülési képzést a teljes tanfolyam alatt elfogadható színvonalon tartani. A képzési engedély megadása és meghosszabbítása nem értelmezhető úgy, mint a szervezet pénzügyi megbízhatóságának garanciája. A kapott pénzügyi tájékoztatás alapján ez csak azt jelzi, hogy az engedélyezett szervezet képes megfelelő felszerelést és képezített személyzetet biztosítani, és így a repülési kiképzést mostantól vagy továbbra is az e rendelet vonatkozó képzési követelményeivel és előírásaival összhangban tudja nyújtani.

KÉPZÉSI ENGEDÉLY VAGY MEGHOSSZABBÍTÁS KÉRELMEZÉSE

2. A képzési engedély első kiadására vagy a meghosszabbításra irányuló kérelmet mindig a kérelmezett időszakra vonatkozó tervvel együtt kell benyújtani, amely tartalmazza legalább az alábbi információkat:

- a) Képzési létesítmények és a növendékek száma
Ahol alkalmazható, az alábbi részletekkel:
1. a használni kívánt repülőgépek száma és típusa;
 2. az alkalmazni kívánt repülő és földi oktatók száma;
 3. az osztályterem és másfajta kiképző eszközök (földi gyakorló berendezések, stb.) száma;
 4. kiegészítő létesítmények (személyzet irodái, üzemeltetési helyiség, terem az eligazításhoz, pihenőszoba, hangárok stb.);
 5. a növendékek tervezett száma (hónapra és tanfolyamra lebontva);
- b) Pénzügyi adatok
1. szükséges tőkeberuházás a tervezett létesítmények kialakításához;
 2. minden egyes olyan tanfolyam lefolytatásával kapcsolatos költségek, amelyeknek a képzési engedélyt kérelmezik;
 3. az engedélyezési időszak bevételi prognózisa;
 4. annak a vállalkozásnak a tervezett pénzügyi működési szabályzata, amire képzési engedélyt kérelmeznek;
 5. bármely más pénzügyi vállalkozás részletei, amelyekről függhet az engedélyezett szervezet pénzügyi életképessége.

3. A képzési engedély első kiadására vagy meghosszabbításra irányuló kérelemhez kapcsolódóan benyújtott tervet a kérelmező banki szakemberei, vagy auditorai által kiállított Pénzügyi Nyilatkozatnak kell kísérmie, ami igazolja, hogy a kérelmező rendelkezik, vagy hozzá tud férni elégséges pénzügyi forrásokhoz, hogy megvalósítsa a tervben leírt kezdeményezéseit e rendelet szerinti jóváhagyott tanfolyamok vonatkozásában. E rendelet követelményeinek teljesítése érdekében megfelelően módosított Pénzügyi Nyilatkozatot kell benyújtani minden esetben, amikor a kérelmező a tervben leírtakhoz képest ki szeretné bővíteni a tevékenységeit.

FOLYAMATOS PÉNZÜGYI ELLENŐRZÉS

4. Ha a képzési engedély megadása után a légiközlekedési hatóság alappal feltételezi, hogy az e rendeletben foglalt követelmények teljesüléséhez szükséges színvonalat nem tudják, vagy nem lehet elérni, mert a pénzügyi források hiányosak, akkor a légiközlekedési hatóság megkövetelheti a szervezettől, hogy írásban nyújtsa be annak igazolását, hogy elégséges tőkét tesz elérhetővé, és így a képzési engedély feltételei továbbra is fennállnak. Bármilyen ilyen benyújtott okiratot további Pénzügyi Nyilatkozatnak kell kísérmie, amelyet a jóváhagyott szervezet banki szakértői vagy auditorai írtak alá.

5. A légitörvény hatóság akkor is megkövetelhet egy Pénzügyi Nyilatkozatot, ha a légitörvény hatóságnak úgy tűnik, hogy a jóváhagyott tanfolyam(ok) lényegesen másképp valósulnak meg, mint ahogy azt az üzleti terv tartalmazza.

9. függelék**RF-ek, FTO-k és TRTO-k Képzési és Üzemeltetési Kézikönyve**

(Lásd 1. 3. 5. függelék)

KÉPZÉSI KÉZIKÖNYV

Az RF, FTO vagy TRTO Képzési kézikönyve a következőket kell, hogy tartalmazza:

1. rész – Képzési terv

A tanfolyam célja (ATP(A), CPL/IR(A), CPL(A))	Annak kinyilvánítása, hogy mit várnak el a növendéktől a tanfolyam eredményeként, figyelembe véve a teljesítmény szintjét, illetve a képzési korlátozásokat.
A tanfolyamra jelentkezés követelményei	Minimális életkor, végzettségi előfeltételek (beleértve a nyelvtudást), egészségügyi követelmények
Korábbi tapasztalat jóváírása Képzési tematika	Jogszámban előírt bármilyen egyedi követelmény. A tanfolyam megkezdése előtt a légi közlekedési hatóságtól kell megszerezni. (Egymotoros) repülési tematika, (többmotoros) repülési tematika, földi repülésgyakorló berendezésen való repülés tematikája és az elméleti tanfolyam tematikája.
Időbeosztás, és beosztás minden tematikára vonatkozóan, hetekben megadva Képzési program (Csak FTO és TRTO esetében)	A tanfolyam menete és a tematika időbeosztása. A repülési, a földi és a földi repülésgyakorló berendezéseken történő képzés napi és heti programjainak általános felosztása. Korlátozások a rossz időjárási körülmények miatt. A képzési program korlátozásai a növendékekre jutó maximális képzési idő tekintetében (repülési, elméleti ill. földi repülésgyakorló berendezésen történő képzés) pl. naponta/hetente/havonta. Korlátozások a növendékek szolgálati idejére vonatkozóan. A kétkormányos és egyedül repülési idők hossza a különböző képzési szinteken. Maximális repült órák száma nappal/éjszaka, a kiképző repülések maximális száma nappal/éjszaka.
A képzés adatnyilvántartása	Minimális pihenési idő a szolgálati időszakok között. Szabályok az adatnyilvántartások és dokumentumok védelmére. Jelenléti nyilvántartások. A képzési adatnyilvántartások vezetésének módja. Felelős személyek az adatnyilvántartások és a növendékek repülési naplójának ellenőrzésére. Az adatnyilvántartás ellenőrzésének jellege és gyakorisága. A képzési nyilvántartások bejegyzéseinek egységesítése. A naplóbejegyzésekre vonatkozó szabályok.
Biztonsági képzés	Egyéni felelősségek. Alapvető gyakorlatok. Vészhelyzeti gyakorlatok (gyakoriságuk). Kétkormányos ellenőrzések (gyakoriságuk a különböző képzési szinteken). Követelmények az első nappali egyedül repülés előtt/éjszakai repülés előtt/navigációs feladatok előtt stb.

Ellenőrzések és vizsgák	<p>Repülés</p> <p>(a) Előmenetel felmérése</p> <p>(b) Jártassági ellenőrzések és vizsgák</p> <p>Elméleti tudásszint</p> <p>(a) Előmenetelének ellenőrzése</p> <p>(b) Elméleti vizsga</p>
A képzés hatékonysága	<p>Felhatalmazás az ellenőrzés lefolytatására.</p> <p>Az ismételt vizsga előtt elvégzendő ismeret-megújító képzésre vonatkozó szabályok.</p> <p>Vizsga jegyzőkönyvek és nyilvántartások.</p> <p>A vizsgadolgozatok elkészítésére, a kérdések típusára és értékelésére vonatkozó eljárások, a sikeres teljesítés követelményei.</p> <p>A kérdések elemzésére és áttekintésére vonatkozó eljárások, és a helyettesítő dolgozatok kialakítására vonatkozó eljárások.</p> <p>Pótvizsgákra vonatkozó eljárások.</p> <p>Egyéni felelősségek.</p> <p>Általános értékelés.</p> <p>Osztályok közötti kapcsolat.</p> <p>A nem megfelelő előmenetel megállapítása (egyéni növendékekre vonatkozóan).</p> <p>Intézkedések a nem megfelelő előmenetel kijavítására.</p> <p>Az oktatóváltás szabályai.</p> <p>Az oktatóváltás lehetséges maximális száma egy növendékre vonatkozóan.</p> <p>Belső visszacsatolási rendszer a képzési hiányosságok felfedezésére.</p> <p>Növendék képzésből való felfüggesztésének eljárása.</p> <p>Fegyelem.</p> <p>Jegyzőkönyv-készítés és dokumentáció.</p> <p>Egyéni felelősségek.</p> <p>Egységesítés.</p> <p>Egységesítési követelmények és eljárások.</p> <p>A vizsga-követelmények alkalmazása.</p>
Egységes elvárt színvonal és a teljesítés szintjei a képzés különböző részeiben	<p>Jegyzőkönyv-készítés és dokumentáció.</p> <p>Egyéni felelősségek.</p> <p>Egységesítés.</p> <p>Egységesítési követelmények és eljárások.</p> <p>A vizsga-követelmények alkalmazása.</p>
2. rész – Eligazítás és repülési feladatok	
Repülési feladat	<p>Részletes nyilatkozat, az összes tanítandó repülési feladat tartalmának részletes leírása, fő- és alcímekkel úgy sorba rendezve, ahogyan le kell őket repülni. Ez általában ugyanaz, mint a repülés oktató jogosítás tanfolyam repülési feladatainak leírása.</p>
Repülési feladatok hivatkozási listája	<p>A fenti feladatok rövidítéseinek jegyzéke, csak a fő- és alcímek megjelölésével, hogy gyorsan kereshető legyen, és lehetőleg lapozható kártyanotesz formában, hogy a repülés oktatók könnyen napi használatba vehessék.</p>
A tanfolyam felépítése – a képzés szakaszai	<p>Annak megállapítása, hogy hogyan fogják a tanfolyamokat szakaszokra osztani, és annak megjelölése, hogy miként osztják el a fent említett repülési feladatokat az egyes szakaszok között. Továbbá hogyan szervezik meg őket úgy, hogy biztosítsák, a legmegfelelőbb tanulási sorrendben hajtják végre a szakaszokat, és az alapvető (vészhelyzeti) feladatokat megfelelő gyakorisággal ismétlik. Ugyanakkor minden szakaszra, illetve minden szakaszban a feladatok csoportjaira meg kell állapítani a tematikából erre szánt órákat, és hogy mikor kell az előmenetel ellenőrzésére vizsgákat lefolytatni stb.</p>
A tematika integrációja a tanfolyam felépítésébe	<p>Az elméleti képzés, a földi repülés gyakorlás és a repülési kiképzés összehangolása, hogy amikor a repülési kiképző feladatokat hajtják végre, akkor a növendékek már képesek legyenek alkalmazni a kapcsolódó elméleti oktatáson szerzett és a földi repülés gyakorlás során szerzett ismereteiket.</p>

A növendék előmenetele	A növendék előmenetelének követelményei, amelyek röviden, de jól körülírtan tartalmazzák, hogy mit várnak el a növendéktől, illetve írják le a jártasság azon szintjét, amelyet el kell érnie mielőtt a repülési feladatok tanfolyamrész egyik szakaszából a következőbe léphet. Tartalmazza órákban megadva a minimális tapasztalati követelményeket, adott gyakorlatok megfelelő módon való végrehajtását stb. a jelentős feladatok pl. éjszakai repülés előtt.
Oktatói módszerek	A képzési szervezet követelményei, különösen a következőkre vonatkozóan: repülés előtti és utáni eligazítás, a tematikához és a részletes képzési előírásokhoz való ragaszkodás, az egyedül repülésre való felhatalmazások stb.
Előmenetel ellenőrzése	A vizsgáztató személyzetnek adott utasítások az összes előrehaladást ellenőrző vizsga levezetésére és dokumentációjára vonatkozóan.
A terminológia szöszedete Függelékek	Szükség szerint a lényeges szakszavak definíciója. Az előmenetel-ellenőrzés jegyzőkönyvének formája. A jártassági ellenőrzés jegyzőkönyvének formája. A képzési szervezet tapasztalatot, hozzáértést stb. tanúsító bizonyítványai, a követelmények szerint.

3. rész – Képzés földi repülésgyakorló berendezésen

A felépítése lényegében egyezik a 2. rész felépítésével.

4. rész – Elméleti oktatás

Az elméleti oktatás felépítése	Az oktatás rendszerének leírása, amely meghatározza valamennyi érintett tantárgy témakörét, a hozzájuk kapcsolódó oktatási időket és a tantárgyi bontást valamint bemutat egy példát a képzés beosztására. Távközlés esetén javaslatokat tartalmaz a képzés különálló elemeihez kapcsolódó anyagok tanulásához.
Óravázlatok	Minden egyes előadás vagy több előadás összefogott oktatási anyaga, oktatási segédletei, előmeneteli vizsga szervezése és kapcsolata a többi tárggyal.
Oktatási anyag	Az oktatáshoz szükséges oktatási segédletek meghatározása (pl. tananyagok, oktatási kézikönyv hivatkozások, gyakorlatokat, önképzés anyagai, demonstrációs segédeszközök).
A növendék előmenetele	Az előmenetel követelményei, amely magában foglalja az előmenetel feltételeit a vizsgára bocsátás előtt
Előmeneteli vizsga	A vizsga megszervezése tárgyként beleértve az érintett témákat, a vizsgáztatási eljárást és dokumentációt is.
Ismétlési eljárás	Abban az esetben követendő eljárás, amennyiben a növendék az oktatás bármely szakaszában megkövetelt ismereteket nem teljesítette, beleértve az esetlegesen szükséges kiegészítő képzésre vonatkozó elfogadott akcióttervet.

ÜZEMELTETÉSI KÉZIKÖNYV

Az RF, FTO vagy TRTO Üzemeltetési kézikönyve a következőket kell, hogy tartalmazza:

a) Általános rész

1. Az Üzemeltetési kézikönyv összes fejezetének jegyzéke és leírása
2. Adminisztráció (működése és vezetése)
3. Felelősség (az egész vezetőségre és az adminisztrációs személyzetre vonatkozóan)
4. A növendékek fegyelmezettsége és fegyelmezési intézkedések
5. Repülések jóváhagyása/felhatalmazás repülésre
6. Repülési programok előkészítése (rossz időjárási körülmények között a repülőgépek számának korlátozása)
7. A repülőgép parancsnoka
8. A parancsnokpilóta felelőssége
9. Utasok szállítása
10. A repülőgép dokumentációja
11. A dokumentumok megőrzése
12. A repülőszemélyzet képezéseinek nyilvántartása (szakszolgálati engedélyek és jogosítások)
13. Meghosszabbítás (egészségügyi alkalmasság és jogosítások)
14. Repülési szolgálati idő és repülési időkorlátozások (repülés oktatók)
15. Repülési szolgálati idő és repülési időkorlátozások (növendékek)
16. Pihenési idők (repülés oktatók)
17. Pihenési idők (növendékek)
18. Pilóták repülési naplói
19. Repüléstervezés (általános)
20. Biztonság (általános) – biztonsági felszerelések, rádiós figyelő szolgálat, veszélyek, balesetek és események (beleértve a jegyzőkönyveket), biztonsági pilóták, stb.

b) Műszaki rész

1. A repülőgépet leíró feljegyzések
2. A repülőgép kiszolgálása (beleértve a checklisteket, korlátozásokat, a repülőgépek karbantartási és műszaki naplóját a vonatkozó JAR-okkal összhangban, stb.)
3. Vészhelyzeti eljárások
4. rádió és rádiónavigációs berendezés;
5. megengedett eltérések (ha rendelkezésre áll, az MMEL-re alapozva)

c) Útvonal

1. Teljesítmény (jogi szabályozás, felszállás, útvonal, leszállás stb.)
2. Repüléstervezés (üzemanyag, olaj, minimális biztonságos magasság, navigációs berendezések stb.)
3. Terhelés (loadsheets, súly, súlypont, korlátozások)
4. Időjárási minimumok (repülés oktatókra vonatkozóan)
5. Időjárási minimumok (növendékekre vonatkozóan – a képzés különböző szakaszaiban)
6. Képzési útvonalak/területek

d) Az alkalmazottak képzése

1. Olyan személyek kijelölése, akik felelősek a repülő személyzet képzettségi színvonaláért/hozzáértéséért
2. Bevezető képzés, értékelés
3. Megújító képzés, értékelés
4. Egységes szintre hozó képzés, értékelés
5. Készség ellenőrzés
6. Kiterjesztéshez szükséges képzés, értékelés